

HAZULRÓL HAZA

— Zúgó harangok hangján —

**dr. Bakk Elekné
dr. Takács Sára**

„Székelyudvarhelyen sebész, fül-orr-gégész orvosként és közéleti emberként gyógyít, nevel. Belgyógyász főorvos férjével, dr. Bakk Elekkel kiváló orvos-párost alkotnak, Udvarhelyszék népét segítő, cselekvő szeretettel szolgálják. Férje halála után szülőföldjére hazatérni szándékozik. >> Ne menjen doktor néni, maga nekünk egy kicsi Magyarország << – marasztalja kedves betege. A székelyek közé került magyar orvosasszony legnagyobb megvalósítása, hogy konok kitarása, diplomatikus szervezőkészsége révén áll Farkaslakán a két cserefa közt Tamási Áron síremléke, méltó temetése után. [...]

Bimm-bamm bimm-bamm, szól Hódmezővásárhely tizenegy templomának harangja. Szülőfalum harangja. Székelyudvarhelyen, mikor lányaim kicsik voltak, majd unokáimat is felvittem a református templom tornyába – a háromból a középnagyságú harang hiányzik, ágyúnak ezt adták, mikor kellett, de kettő szól szépen.

Bimm-bamm: az élőket hívogatom, halottakat elsiratom...

A szó kiapad – a hang még szólni tud. Erősítsd, templom harangja fiataljaink: az ÉLETRE. Gazdag emlékü, szép, nehéz életem, hazulról haza vándorlásom szálljon zúgó harangok hangján.”

Gregus Máté mintagazda, közéleti személyiség, falualapító unokája, Takács Sára 1922. január 31-én, Székkutason született. 1939-ben Hódmezővásárhelyen érettségizett. A Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatójaként 1942-ben került Erdélybe. Marosvásárhelyen, a Bolyai Egyetemen avatták orvosdoktorrá. Dr. Bakk Elek belgyógyász főorvoshoz ment feleségül Székelyudvarhelyre, s ott is telepedtek le. A kiváló orvos, közéleti személyiség életútjának néhány mozzanatát dr. Berényi Károly idézi föl Bakk Takács Sára *Hazulról haza* című könyvének vásárhelyi bemutatója és a Gregus emlékkiállítás kapcsán, melyen leányai is jelen voltak.

– olvashatjuk a Kriterion Kiadó gondozásában megjelent Bakk Takács Sára *Hazulról haza* című könyvében.

Már jó ideje, hogy Székelyudvarhelyen minden évben megfordulunk családi kötődéseink okán. És mióta Gabi néni – feleségem édesanyja – is rendszeresen velünk tart, a számtalan rokoni és baráti látogatások sorába bekerült Bakk Elek doktorék patinás polgári háza is a Bethlen Gábor utca 20. szám alatt.

Igaz, Tamási Áron rokonával, a nagyhírű Bakk főorvossal már nem találkozhattunk, de kedves feleségével, a Vásárhely-Kutaspusztáról (Székkutasról) a Székelyföld székesfővárosába (Székelyudvarhelyre) származott kedves földinkkel, a két világháború közötti Magyarország mintagazda példaképének, Gregus Máténak egyik unokájával, dr. Bakk Takács Sára néniel emlékezetes beszélgetéseket folytathattunk. Pontosabban én a két barátő (Gabi néni és Sárika néni) tartalmas, multidéző beszélgetéseinek figyelmes hallgatója lehettem.

Sára néni gazdag életútjának néhány fontosabb állomása ezen beszélgetések alapján előttem is kirajzolódott, bár ennek kultúrtörténeti és kortörténeti jelentőségét csak most kezdem megérteni. Szerencsére amatőr videósként az egyik alkalmat filmkazettán is dokumentáltam... most értékelődhet csak fel igazán, az öt éve készült felvétel!

De élénken él emlékezetemben az a négy évvel ezelőtti találkozás is, amikor véletlen fültanúja lehettem a nagybeteg erdélyi íróriással folytatott telefonbeszélgetésének...

Sütő Andrászt hívta jelenlétünkben, hogy egészségi állapotáról érdeklődjön orvosként és aggódó barátként. A 86 éves Sárika néni szellemi frissességét csodálhattam telefonos baráti beszámolója kapcsán is, melyben a Kányádi Sándor és a közötte zajló sajnálatos sajtóvitának részleteibe engedett bepillantást nyerni. Nekem úgy tűnt a hallottak alapján, hogy Sütő András Sára néninek adott igazat (tudomásom szerint Tamási Áron temetésének részletein nem egyezett a

vitázók véleménye, pedig Sárika néni hiteles tanúja, segítő szervezője volt a szomorú eseménynek Farkaslakán). A beszélgetés végén az orvos beszélt a beteggel, és az általa készített feketeribizli-szörpöt ajánlotta, amelynek magas vas- és C-vitamin tartalma jó hatású lesz majd a szükséges, de agresszív kezelések, és a betegség előrehaladtának következtében legyöngült író közérzetére. Minket is megemlégett, mint magyarországi testvéreit, akik hazafele, Marosvásárhelyen keresztül haladva a gyógyhatású szörpöt beadják majd... Búcsúzása az írótól biztató, a gyógyulásba vetett hitet erősítő volt. Ahogy azonban, a telefonkagylót a helyére tette, hosszú másodpercekig nézett maga elé, majd egy előtörő sóhaj kíséretében ismételte: ”András elhagy minket, sajnos elhagy!”

A szörpöt elvittük Marosvásárhelyre.

Egy hónap múlva értesültünk Sütő András halálhíréről...

Az idén is készültünk „hazulról haza”, és fel akartuk keresni Sárika nénit is, hogy dedikálna az újra kiadott életútregényét... De néhány napja levél érkezett Székelyudvarhelyről, benne gyászjelentéssel:

„Szomorúan tudatjuk, hogy a nyugalmazott főorvos, jó édesanya, nagy- és dédnagymama, özv. dr. Bakk Elekné dr. Takács Sára életének 89., özvegységének 39. évében, 2010. június 21-én csendesen megpihent.”

Emléke legyen áldott!

*Berényi Károly
fotó: Biró István*

DR. KOVÁCS LÁSZLÓ

1935-ben született Hódmezővásárhelyen. A Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségizett 1956-ban elvégezte a debreceni Református Teológiai Akadémiát. A forradalom után az Egyesült Államokba távozott. Lelkész Buffalóban, New Jersey-ben. Indiana Egyetemen végezte tanulmányait. Tanszékvezető professzor (Purdue Egyetem, Történelem Tanszék), könyvtárigazgató (St. Olaf College). Kutatási területe: Egyesült Államok könyvtárainak, levéltárainak magyar vonatkozású anyagának felmérése. Jelenleg emeritus professzor, Indianában él.

DR. BERÉNYI KÁROLY

1953. november 28-án született Hódmezővásárhelyen. A Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségizett, majd a Szegedi Orvostudományi Egyetemen 1979-ben kapott általános orvosi, 1984-ben csecsemő-gyermekgyógyászatból szakorvosi diplomát. Jelenleg házi gyermekorvos. Társadalmi megbízatása: Határainkon túli magyar ügyek városi tanácsnoka, a „Hódmezővásárhely tiszteletbeli polgára” program egyik kezdeményezője. Rendszeresen publikál.